

İÇKİNİN HARAM OLUŞU VE ZARARLARI

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ
رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١﴾

Aziz cemaat,

Dersimiz içki üzerinedir. Tahammür etmiş içkilerden bahis açmadan önce HARAM, HELÂL, TAYYİB olan nîmetlerden bahsetmek istiyorum.

وَإِنْ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ نَسُوا مِمَّا فِي بُطُونِهِ
مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَّأَخَالًا صَافًًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٢﴾

«Sağmal hayvanlarda da sizin için elbette bir âyet vardır. Size onların karınlarındaki fışkı ile kan arasından, içenlerin boğazından kolaylıkla geçen dupduru (ve tertemiz) bir süt içiriyoruz.» (2).

Bu âyet-i celîlede Cenâb-ı Allâh sütü insan oğlunun içmesi için yarattığını buyurmaktadır. Biyo-kimya ilmi de bugün sütün içindeki insana yararlı çeşitli maddeleri, kalorisi ve vitaminleriyle çok zengin bir gıda maddesi ve en iyi bir içecek olduğunu lâboratuvar araştırmalarıyla ortaya koymuştur. Bu bakımdan insanın ilk gıdâsı olan süt, aynı zamanda Allâh'ın insanlara lûtfettiği ilk ve en güzel içeceklerden biridir.

Bundan sonra gelen âyet-i celîlede :

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا

«Hurma ağaçlarının meyvesinden ve üzümlerden de içki ve güzel bir rızık edirsiniz. İşte bunda da aklınızı kullanacak bir kavim için hiç şüphesiz bir âyet vardır.» (16/67) buyrulmaktadır. Bundan da anlıyoruz ki, Allahu Teâlâ insanlar için yer yüzünde sayılamıyacak kadar çok yiyecek ve içecek

(1) Mâide, 90.

(2) Nahl, 66.

yaratmıştır. İnsan bu nîmetleri istediği kadar ve istediği şekilde yiyebilir. Meselâ üzümü omcasından koparıp öylece yiyebileceği gibi, suyunu çıkarıp içebilir. Veya kaynatır, pekmez, ağda, helva vesâir şekillerde yiyebilir. Bazı kimseler üzüm olarak yer, bazıları şarap olarak içer. Ancak üzümün üzüm, ağda yahut pekmez gibi yenilmesi hâlinde Cenâb-ı Allah buna âyet-i celîlede (güzel bir rızık) sıfatını vermiştir.

Ancak bu âyet-i celîlede üzümün suyunun sekir verici olarak kullanıla-bildiği gibi, üzüm, şıra, pekmez, ağda ve bunun gibi şekillerde yenildiği ve içildiği takdirde bunu GÜZEL BİR RIZK diye tavsif ve tefrik etmek sûretiyle sekir verenden ayırmış ve bu şekilde yenilip içilmesini bizlere böylece tavsiye etmiştir. Âyetin sonunda da «Muhakkak bunda da (üzümün üzüm olarak yenmesiyle şarap olarak içilmesi arasındaki fark) aklını kullanan bir kavim için hiç şüphesiz bir âyet vardır.» diye buyurulmakla üzüm, hurma, elma ve emsâli gibi yiyeceklerin doğrudan doğruya yenilmesiyle tahammür ettirilerek içilmesinin insan üzerindeki ayrı ayrı tesirleri ve neticeleri sebebiyle bunda düşünen insanlar için bir hikmet bulunduğu üzerinde insan oğlu düşünülmeğe teşvik olunmaktadır.

Bir gün Hz. Ömer ve Muâz, ashaptan birkaç kişi ile birlikte Peygamberimiz'e mürâcaatla: «Yâ Resûllallah, hamr hakkında bize bir fetvâ ver, çünkü aklı gideriyor» dediler. Bunun üzerine :

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهَا

«Sana şarabı ve kumarı sorarlar. De ki: (Onlarda hem büyük günah, hem insanlar için fâideler vardır. — İnsanlar fayda var zannederler — günahları ise fâidelerinden daha büyüktür.» (2/219).

Bu âyet-i celîlenin inzâli üzerine bâzı kimseler sakınıyorlar, fakat bâzıları da fâidesi de var mülâhazasıyla içmeye devam ediyorlardı. Bir gün Abdurrahmân bin Âvf (r. a.) bir ziyâfet vermiş, ashâb-ı kiramdan bazıları da o ziyâfette hazır bulunmuştu. Ziyâfette yediler ve içtiler. Akşam namazında içlerinden biri imam oldu. İmam Kâfirûn sûresini okurken hatâ etti. Hatâsının sebebi, ne okuduğunu iyice tefrik edemiyecek kadar sarhoş olması idi. Bu hâdisenin üzerine :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ..

«Ey îmân edenler, siz, sarhoşken, ne söyleyeceğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın» (4/43). âyet-i celîlesi nâzil oldu. Bu âyetin inzâlinden sonra namazı bozmamak için vakitleri içinde içkiden sakınıyorlar, içmiyorlardı. Ancak yatsı namazından sonra içmekte bir beis bulmuyorlardı.

Utban bin Mâlik (R. A.) bir evlenme ziyâfeti verdi. Müslümanlardan bâzı kimseleri de dâvet etmişti. Sa'd bin Ebî Vakkas (r. a.)da vardı. Ziyâfet

esnâsında kızartılmış deve kellesi de getirilmişti. Bol bol yediler ve içtiler. İçkinin verdiği neş'e ile kendilerinin asâletini ortaya koyan şiirler okumaya başladılar. Bu esnâda Sa'd bin Evî Vakkas; kendi asâletinden ve soyunu ve kavmini öven ensârı hıvceden şiirler okudu. Ensardan bir zât bu hicve tahammül edemiyerek devenin kellesi ile Sa'd'ın başını yaraladı. Sa'd Peygamberimiz (S.A.S.) e mürâcaat ederek durumu anlattı ve şikâyetle bulundu. Bu duruma çok içlenen Hz. Ömer (r. a.) «Yâ Rab, şu içki hakkında bize şâfi bir açıklama yap» diye dua etti. Bu duânın hitâmında derhal Cenâb-ı Allah şu âyet-i celîleyi inzâl buyurdu :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ
رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

«Ey, iman edenler, içki, kumar, (tapınmaya mahsus dikili taşlar, fal okları ancak şeytanın amelinden birer murdardır. Onun için bun(lar)dan kaçının ki muradınıza eresiniz. Şeytan içkide ve kumarda aranızda düşmanlık ve kin düşürmek, sizi Allâh'ı anmaktan ve namaz kılmaktan alıkoymak ister. Artık vaz geçtiniz değil mi?» (5/90, 91).

Artık bu âyet-i celîle ile içkinin, şeytanın amelinden olduğu ve murdar bulunduğu, insanların arasında, düşmanlık ve kin hâsıl ettiği, Allâh'ı zikirden ve namazdan alıkoymağı zikredilmek sûretiyle sarîh ve katî olarak men edilmiştir. Âyet-i celîlede içkinin zararına işâret edildikten sonra, insanın içkiden uzaklaşmadığı takdirde felâh, saâdet ve selâmete ulaşamayacağını haber vermiştir. Allâhu Teâlâ'nın haber verdiği gibi dünyâda içki ile saâdete ermiş bir kişi görülmemiştir. Aksine içkinin yıktığı yiğitler, söndürdüğü ocaklar sayılamayacak kadar çoktur. Ancak bizi burada düşünmeye sevkeden bir cihet var; ilk nâzil olan âyetlerde içki hakkında çok hafif bir ifade kullanıldığı halde, son gelen âyet-i celîlede çok şiddetli bir ifâde ile karşılaşıyoruz. Meselâ; Nahl sûresinin 67 nci âyetinde, üzümün ve şarabın sekir verici olarak kullanıldığı zikredilirken, onun murdarlığından, şeytanın ameli olduğundan bahsedilerek şiddetle men edilmek yerine, sadece sekir verici olmayarak yenip içilen üzüm ve hurmanın (güzel bir rızık) olduğuna işâret buyurulmak sûretiyle, sekir verici olandan üstünlüğü ortaya konulmuştur. Ayrıca, aklını kullananlar için de bunda bir hikmet olduğunun sezilebileceğine de işâret buyurulmuştur.

Bundan sonra nâzil olan âyet-i celîlede ise, bir derece daha ileri gidilerek, içkide insanlar bazı faydalar görseler de, zararlarının çok daha fazla olduğuna işâret buyurulmuştur. Nisâ sûresinin 43 üncü âyetinde de, içkili bir insanın şuurlu ve dürüst bir namaz kılamıyacağı canlı bir örnek gösterildikten sonra ibâdet hâlinde iken içkili olmayı yasak etmiştir. Artık bu âyet-i celîle ile içkiden içtinâb edinilmesi lâzım gelirdi. Zîrâ en büyük iş, en

güzel meşguliyet Allâh'ı zikirdir, ibâdettir, namazdır. (29/45). İnsanı böyle ulvî bir meşguliyetten alıkoyan şeyi terketmek icâbeder. Fakat, aklından çok nefsi ile hareket ederek dalâlete düşen insan oğlu yine de içkiyi ibâdet dışında içmeye devam ediyordu. Nihâyet bir içki sofrasında, alkolün verdiği gayri şuûrî hal ve heyecan, masa arkadaşları arasında bir kavganın çıkmasına ve içlerinden birinin ağır yaralanmasına sebep oluyor. Böylece Cenâb-ı Allah insanlara içkinin zararlarını çeşitli sahnelerle en fecî şekilde gösterdikten sonra şiddetle menetmiş ve (artık vaz geçtiniz değil mi? diye bir de te'kitli ihtarda bulunmuştur.

Yaratığının psikolojik hâlini en iyi bilen Cenab-ı Allah, içkinin men edilmesinde de onun psikolojisine en uygun şekilde vahiyde bulunmuştur. İçkiyi su gibi içen ve son derece müptelâ olan bir cemiyete birdenbire kat'î bir yasaklamaya girişmeden önce, rızıkların tayyip olamından bahsedilmiş, sonra zararlarından bahsedilmiş, en sonunda da kat'î olarak yasak olduğu ancak içkiden uzaklaşıldığı takdirde felâha ulaşmanın mümkün olabileceği beyan buyurulmuştur.

Muhterem cemâat;

Netîce olarak diyebiliriz ki, içki, insanoğlu için her hâl u kârda zararlıdır. Her ne kadar ilk âyet-i celîlede sert ve kat'î bir ifâde ile yasak olduğu zikredilmemiş ise de, bu, sırf insan oğlunun tab'ına uygun olmak, onu tedricen alıştırmak içindir. Bu cihetle kendisini sarhoş etmiyecek miktardaki içkiyi helâl kabûl etmek çok yanlıştır. Âyet-i celîle, içkiyi kat'iyetle men etmiş ve insanın refâhını da ancak ondan uzak durmak şartına bağlamıştır. Nite-

kim bir hadîs-i şerifte : **أَنَّهُكَ عَنْ الْقَلِيلِ مَا اسْكُرَكَ كَثِيرُهُ**

«Sizi, çoğu sekir veren şeyin azından da nehyederim.» buyurmaktadır. Binâenaleyh, içkinin azından da çoğundan da sakınmak lâzımdır. Kabul edersiniz ki, insan akıllı olmakla insandır. İçki ise insanın akl-ı selîmini zedelemekte, zihnî hayâtı felce uğratmaktadır. Aklın kontrolü kalkınca, insanda nefis hâkim olmakta, nefis de insanı, gayri insânî faaliyetlere sürüklemektedir. En büyük cinâyetlerin, suçların ve ahlâksızlıkların sarhoşken işlenilmiş olması bunun en acı örneğidir. Nitekim Peygamberimiz (S. A. S.) de bir hadîslerinde : **اجتنبوا الخمر فانها مفتاح كل شر**

«Hamr (içki) den sakının (kaçının; uzaklaşın). Zîrâ o, her şerrin (kötülüğün) anahtarıdır» (1) diye buyurmak sûretiyle bu durumu en veciz bir şekilde ifâde etmişlerdir.

Muhterem cemâat;

Allah bize neyi emretmişse bizim için onu yapmakta, neyi de yasak et-

(1) Kırk Hadîs, Ö. N. Bilmen, C. 1, Sh. 278, 279.

mişse ondan sakınmakta fayda vardır. Öyle ise Allah bize seker veren her şeyi haram ettiğine göre hiç münâkaşa etmeden onun yasaklığını kabûl etmeli ve sakınmalıyız.

İçkinin insan oğluna zararları sayılamıyacak kadar çoktur. Başlıcaları :

- 1 — Zihnî faaliyeti köreltir,
- 2 — Bütün organizmayı tepeden tırnağa tahrib eder,
- 3 — Ânî felçlere sebep olur,
- 4 — Sindirim cihazını tahrib eder, bilhassa tedâvîsi mümkün olmayan karaciğer rahatsızlıklarına sebep olur,
- 5 — Cinsî arzuyu tahrik eder, fakat cinsî kudreti azaltır,
- 6 — İnsandaki insânî kemâlin îcabı olan utanmayı ortadan kaldırır,
- 7 — Küçüklerde neşv ü nemâyâ mâni olur,
- 8 — Büyüklerde çocukların anormal olmasına sebep olur. (Alkolik olanların çocukları sakat veya geri zekâlı olur.)

Nihâyet içkiye müptelâ olan insan, sıhhatini, ahlâkını ve parasını kaybeder, âile hayatı bozulur. Çoluk çocuğu perişan olur. Neticede alkolik bir insan yalnız kendi özel şahsiyle değil, reisi bulunduğu âilenin bütün fertleriyle birlikte cemiyete bir dert olur.

Allah yavrularımızı böyle zararlı şeyleri kullanmaktan korusun. İçenlerin de en kısa zamanda terketmelerini nasip eylesin. Âmin...

Rahmi ÖZER